

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

центр заочної форми навчання

(повна назва факультету)

кафедра економіки та управління туризмом

(повна назва кафедри)

Допустити до захисту

Завідувач кафедри _____

(підпис)

Герасименко В. Г.

(прізвище та ініціали)

“25” грудня 2015 року

Дипломна робота

спеціаліста

(освітньо-кваліфікаційний рівень)

з теми **«Шляхи підвищення ефективності діяльності підприємств
ресторанного господарства»**

Виконала: студентка 6 курсу, групи 21-С
спеціальності

7.14010301 “Туризмознавство”

(шифр і назва спеціальності)

Бойко Тетяна Михайлівна

(прізвище та ініціали)

Керівник Павлоцький Володимир Якович

(прізвище та ініціали)

Рецензент Ракша Володимир Опанасович

(прізвище та ініціали)

АНОТАЦІЯ

на дипломну роботу Бойко Тетянини Михайлівни
(ПІБ)

«Шляхи підвищення ефективності діяльності підприємств ресторанного господарства»

(тема)

на здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня
спеціаліста за програмою «Економіка та управління туризмом»
(назва)

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2016 рік

Дипломна робота складається із вступу, трьох розділів основної частини, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Об'єктом дослідження є процес господарської діяльності та формування фінансових результатів підприємств ресторанного господарства.

Предметом дослідження виступає управління забезпеченням економічної ефективності підприємств ресторанного господарства на прикладі ресторану «Гудзон Клуб» (с. Затока).

У роботі досліджуються теоретичні основи ефективності операційної діяльності підприємств ресторанного бізнесу. Аналізується стан фінансово-господарської діяльності ресторану «Гудзон Клуб» за останні два роки. Обґрунтовуються пропозиції із впровадження інвестиційного проекту, щодо будівництва додаткового банкетного залу.

За результатами дослідження підрахована економічна доцільність впровадження інвестиційного проекту, проаналізовано структуру та обсяг необхідних інвестиційних та операційних витрат, за допомогою методу розрахунку чистої приведеної вартості (NPV), обґрунтована прибутковість даного проекту.

Ключові слова: ефективність ведення економічної діяльності, рентабельність, ринок послуг ресторанного господарства, калькулювання витрат, інвестиційний проект.

	стр.
ВСТУП.....	4
РОЗДІЛ 1. Теоретичні основи забезпечення ефективності у господарській діяльності підприємств ресторанного господарства	
1.1. Поняття економічної ефективності господарської діяльності.....	8
1.2. Особливості функціонування підприємств ресторанного господарства	12
1.3. Система показників ефективності виробничо-господарської діяльності підприємств ресторанного господарства.....	23
РОЗДІЛ 2. Аналіз формування і розподілу прибутку від операційної діяльності ресторану «Гудзон Клаб»	
2.1. Організаційно-економічна характеристика ресторану «Гудзон Клаб».....	39
2.2. Аналіз господарсько-економічної діяльності ресторану «Гудзон Клаб».....	53
2.3. Аналіз фінансових результатів діяльності ресторану «Гудзон Клаб».....	62
РОЗДІЛ 3. Шляхи підвищення прибутку ресторану «Гудзон Клаб»	
3.1. Характеристика інвестиційного проекту із будівництва додаткового залу ресторану.....	73
3.2. Калькулювання витрат із інвестиційного проекту.....	82
3.3. Аналіз економічної ефективності інвестиційного проекту.....	87
ВИСНОВКИ.....	95
ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	98
ДОДАТКИ.....	101

ВСТУП

Особливість функціонування сфери ресторанного господарства в економічному та соціальному прояві полягає у забезпеченні якості життя населення засобами задоволення фізіологічних потреб. Динамічний розвиток цієї галузі обумовлює появу підприємств громадського харчування різних типів та цінових категорій, що дає можливість споживачам обирати такі підприємства ресторанної сфери, які найбільш підходять для них за всіма критеріями.

Ефективність діяльності будь-якого підприємства ресторанного господарства (РГ) залежить від багатьох факторів, до яких можна віднести конкурентне позиціонування підприємства, специфіку та технологію створення бренду ресторану, що забезпечить високу лояльність споживачів, визначення чітких стратегічних перспектив розвитку діяльності, проведення оптимальної фінансової та маркетингової політики.

Сучасна індустрія ресторанного бізнесу постійно поширюється та видозмінюється під впливом різних факторів внутрішнього та зовнішнього середовища. Як сфера підприємницької діяльності, ресторанне господарство виконує соціальні (задоволення потреб споживачів) та економічні функції (підприємницька одиниця сфери обслуговування). Економічні функції сфери РГ розглядаються як єдиний комплексний механізм виробництва та обігу продукції, що забезпечує ресторанному бізнесу певні переваги в порівнянні з іншими галузями народного господарства. Перш за все, це перспективна галузь для інвестування капіталу, що гарантує достатньо швидку оборненість вкладених засобів. Прибуток від інвестування складає близько 15-25 %, що зацікавлює нових учасників цього ринку і стимулює його поширення.

Підприємствам ресторанного господарства в останні десятиліття притаманні характерні тенденції розвитку, до яких належить:

- Утворення міжнародних ресторанних ланцюгів;

- Пглиблення спеціалізації ресторанної пропозиції;
- Розвиток мережі малих підприємств ресторанного господарства;
- Нові комп'ютерні технології, що проваджуються в індустрію РГ;

Серед ресторанів національної кухні в Україні перевага надається українській – 36,8%. Проте значна увага приділяється і французькій кухні – 21%; італійській, кавказькій, японській по 7,9%; всім іншим – 18,5%. Тематичні ресторани також є дуже популярними як серед українців, так і туристів. В Україні вже є певний досвід у створенні таких закладів харчування, найвідомішими з яких є у Львові: «Криївка», присвячена героям УПА; у Києві: «Шинок», «Вулик», «Царське село» – ресторани-музеї – присвячені українським традиціям; в Одесі – «Глечик», «Українська ласунка»; Ресторан-музей одеських контрабандистів – «Печки ДР Лавочки».

Отже, можна сказати, що з кожним роком в Україні з'являються нові види підприємств ресторанного господарства, починаючи з фаст-фудів і закінчуючи тематичними і елітними ресторанами. Тому, необхідно значну увагу приділяти особливостям розвитку даної сфери, а особливо темпам та динаміці його розвитку, стежити за тим як реагують на той, чи інший тип ресторанного господарства споживачі, вивчати їх уподобання.

Всі перелічені обставини зумовлюють актуальність проблем активізації діяльності вітчизняних підприємств ресторанного господарства на ринку ресторанного бізнесу, яким присвячена дипломна робота.

Об'єктом дослідження роботи виступає процес господарської діяльності та формування фінансових результатів підприємств ресторанного господарства.

Предметом роботи є управління забезпеченням економічної ефективності підприємств ресторанного господарства на прикладі ресторану «Гудзон Клуб».

Мета роботи полягає в обґрунтуванні можливості підвищення ефективності фінансово-господарської діяльності вітчизняних підприємств

ресторанного господарства, шляхом впровадження організаційно-економічних інновацій.

Для досягнення поставленої мети в процесі написання дипломної роботи необхідно вирішити наступні завдання:

- вивчити теоретичні основи економічної ефективності підприємств ресторанного господарства;
- проаналізувати особливості функціонування підприємств ресторанної галузі в останні роки;
- дослідити вітчизняні нормативно-правові акти з організації та надання послуг підприємств ресторанного господарства;
- проаналізувати сучасний стан функціонування ресторану «Гудзон Клаб»;
- дослідити можливості ресторану «Гудзон Клаб» з підвищення ефективності власної фінансово-економічної діяльності;
- розробити інвестиційний проект, спрямований на покращення основних фінансово-економічних показників ресторану «Гудзон Клаб»;
- проаналізувати економічну ефективність впровадження розробленого інвестиційного проекту.

Дипломна робота складається з трьох основних розділів. Перший розділ складається з трьох підрозділів, що розкривають основи формування та розподілу прибутку, та визначають ефективність ведення господарської діяльності через показники рентабельності.

Другий розділ також представлено трьома підрозділами, в яких розкрито господарсько-економічну діяльність ресторану «Гудзон Клаб», а також показники операційної та фінансової діяльності.

Третій розділ також поділено на три частини, де запропоновано інвестиційний проект для покращення фінансово-економічних показників діяльності ресторану «Гудзон Клаб», надано характеристику проекту та

проведено калькулювання витрат на його реалізацію, проведено аналіз ефективності інвестиційного проекту.

Методологічну базу дипломної роботи складають загальні наукові та спеціальні економічні методи, серед яких в основному використовувалися: монографічний, статистичний, порівняльний, системно-структурний та інші методи. Для виконання розрахунків і представлення результатів аналізу використовувалися можливості програмного мікропроцесора Excel і програми побудови діаграм.

При визначенні економічної ефективності інвестиційного проекту використовувався відомий в інвестиційному аналізі метод розрахунку чистої приведеної вартості (NPV). При аналізі внутрішнього середовища діяльності ресторану «Гудзон клуб» використовувались окремі методи маркетингового аналізу, зокрема SWOT-аналіз.

Основними монографічними джерелами дослідження були роботи таких вітчизняних і зарубіжних авторів як: Л. Г. Агафонова, М. Г. Бойко, М. А. Болюх, О. П. Дядечко, Л. П. Ефимова, Н. М. Кузнєцова, В. С. Марцин, С. Ф. Покропивний, Г. Т. П'ятницька, Р. А. Славюк, Г. М. Тарасюк, В. І. Феоктистова.

При написанні дипломної роботи були використані матеріали нормативно-правових документів України, що регламентують діяльність підприємств ресторанного бізнесу, науково-практична література за темою диплома, комплект бухгалтерської та статистичної звітності ресторану «Гудзон клуб» за 2014-2015 роки, періодичні видання, окремі Інтернет – ресурси.

Тема дипломної роботи відповідає основним напрямкам наукових досліджень кафедри економіки та управління туризмом Одеського національного економічного університету.

ВИСНОВКИ

В дипломній роботі розглянута актуальна, з точки зору практичного застосування, проблема аналізу підвищення ефективності діяльності та фінансових показників ресторану «Гудзон Клуб». Основні результати проведеної роботи приведені нижче та полягають у наступному:

Прибуток і рентабельність – основні якісні показники, що відображають економічну ефективність підприємства, його фінансовий стан, успіхи та можливості у виконанні розробленої програми економічного та соціального розвитку. В умовах ринкової економіки будь-яке підприємство може існувати тільки за умов прибуткової, рентабельної діяльності. Тобто отримання прибутку – це кінцева мета будь-якого підприємства в частості та розвитку громадського виробництва в цілому. У найбільш загальному вигляді економічна ефективність це кількісне співвідношення величин – результатів господарської діяльності, доходів та виробничих витрат.

Ефективність – це досягнення будь-яких результатів з мінімально можливими витратами, з наданням максимально можливого обсягу послуг або продукції з даного виду ресурсів.

Ресторан «Гудзон Клуб», на базі якого була написана наша дипломна робота, відноситься до підприємств ресторанного господарства із задовільними фінансово-економічними показниками.

Як свідчить проведений у другому розділі аналіз господарсько-економічної та фінансової діяльності, за останні роки ресторан можна охарактеризувати як достатньо ефективно господарюючий. Такі результати діяльності були досягнуті за рахунок наявності постійних клієнтів та частому проведенні банкетів, при відносно невеликих цінах. Остання обставина у поєднанні із недостатнім асортиментом додаткових послуг стримує подальше зростання прибутку.

Рентабельність, підрахована у другому розділі, демонструє позитивні

хоча й не достатні показники. Індикатори завантаження та доходи за останні роки демонструють рівень вище середнього, тобто завантаження ресторану становить в середньому 80-85%, в наслідок нерівномірності попиту на протязі дня та на протязі сезону. Дана тенденція говорить про необхідність проведення маркетингових заходів, щодо більш точного окреслення побажань клієнтів та широка реклама ресторану.

В структурі доходів ресторану «Гудзон Клаб» велику питому вагу займає продукти власного виробництва, тому необхідно ставити акцент на продаж покупних товарів, тобто алкогольних напоїв, що звеличить прибуток. Що стосується підвищення доходів, то необхідно пильно стежити за структурою витрат ресторану й по можливості зменшувати їх, шляхом встановлення довготривалих й довірчих відносин с постачальниками продуктів.

С цілю проведення ефективної господарської діяльності та збільшення прибутку ресторану «Гудзон Клаб», мы пропонуємо вести новий інвестиційний проект, цілю якого буде організація багатолюдних банкетів.

Враховуючи, що на вихідні дні ресторан заповнено на 100%, плануємо завантаженість нового банкетного залу з розрахунку 80% фактичного завантаження. В цьому випадку доходи від функціонування нового залу становлять 2 752 400 грн. Якщо прибрати всі інвестиційні витрати та поточні, ресторан буде мати прибуток 576 872 грн. за перший рік свого функціонування, з розрахунку використання методики NPV. А рівень рентабельності цього проекту склав 66,2% отриманого прибутку від вкладених інвестицій.

Термін окупності інвестиційного проекту становить 9 місяців, тобто вже через 9 місяців експлуатації нового банкетного залу інвестиційні витрати себе окуплять.

Розроблений нами інвестиційний проект, як свідчить проведений аналіз, здатний істотно підвищити ефективність господарської діяльності

ресторану «Гудзон Клуб» що дозволяє зробити висновок про досягнення основних цілей дипломної роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Артёмова Е.Н., Козлова В.А. Основы гостеприимства и туризма. Учебное пособие-Орёл, ГТУ, 2005. – 116 с.
2. Бурчаков А.М. Бюджетирование на предприятиях питания: учебное пособие . – М.: Изд-во Рос. экон. Акад. 2006
3. Волков В.П. Экономика предприятия. М.: Новое знание, 2005 – с.677
4. Виханский О.С. Стратегическое управление: учебник. – 2 е изд., перераб. и доп. – М.: Экономистъ, 2008. – 296 с.: ил.
5. Гаврилюк С. П. Конкурентоспроможність підприємств у сфері туристичного бізнесу: навч. посібник / Гаврилюк С. П. – К.:Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 180 с.
6. Грушенко В.И., Фомченкова Л.В. Поиск причин и преодоление кризисного состояния предприятия. // Менеджмент в России и за рубежом 2008, №1.- с.168
7. Горбылева З.М. Экономика туризма. – Минск: БГЭУ, 2011. – 478 с.
8. Гріфін Р.В. Яцура В. Основи менеджменту. – Львів: Бак, 2011. – 544 с.
9. Данюк В.М., Петюх В.М., Цимбалюк С.О. та ін. Менеджмент персоналу: Навч. Посіб / За заг. ред. В. М. Данюка, В. М. Петюха. – 3-е вид., без змін – К.: КНЕУ, 2013. – 398 с.
10. Дурович А.П., Кабушкин Т.М, Сергеева Т.М. и др. Организация туризма – Минск: Новое знание, 2012. – 386 с.
11. Жулега И.А. Методология анализа финансового состояния предприятия: монография – СПб.: ГУАП, 2006. – 235 с.
12. Замедлина Е.А., Козырева О.Н. Экономика отрасли: туризм: Учеб. пособие. – М.: Альфа-М: ИНФРА-М, 2012.– 205 с.
13. Кучер Л.С., Шкуратова Л.М. «Организация обслуживания на предприятиях общественного питания», Москва, 2002. – 544 с.
14. Кондратьев К.П. Организация обслуживания на предприятиях

- общественного питания. Учебное пособие. – Улан-Уде: Изд-во ВСГТУ, 2007. – 107 с.
15. Кондратьев К.П. Организация производства на предприятиях общественного питания. Учебное пособие. – Улан-Удэ: Изд-во ВСГТУ. 2007 - 108 с.
 16. Калашников А.Ю. Кафе, бары, рестораны: организация, практика и техника обслуживания. – М.: Проспект, 2008. – 384 с.
 17. Крылов Э.И., Власова В.М. Анализ состояния и эффективности использования трудовых ресурсов предприятия. ПБГУАП, 2011. –107 с.
 18. Крылов Э.И., Власова В.М. Анализ состояния и эффективности использования трудовых ресурсов предприятия. ПБГУАП, 2011. –107 с.
 19. Конспект лекций «Технология ресторанного дела».
 20. Марцин В.С. Экономика торгівли-Київ «Знання» 2006 – 402 с.
 21. Николаева Т.И., Егорова Н.Р. Экономика предприятий торговли и общественного питания: Учеб. Пособие. – М.: КноРус, 2008. – 400 с.
 22. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства. – К: КНЕУ, 2005. – 517 с.
Панова Л.А. Обслуживание на предприятиях общественного питания: Учебное пособие. – М.: Дашков и К, 2007. – 304 с.
 23. Павлоцький В.Я. Особливості аналізу фінансової стійкості туристичних підприємств, як чинника їх конкурентоспроможності // Економіка Криму. – 2010. – № 3 (32), С. 193-198.
 24. Павлоцький В.Я. Особливості інтегральної оцінки ефективності управління туристичним підприємством / В.Я. Павлоцький // Збірник наукових праць II міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми економічної теорії та практики господарювання в ринкових умовах», Одеса, ОДЕУ. – 2010. – С. 163-168.
 25. Радченко Л.А. «Организация производства на предприятиях общественного питания» Учебник. – Изд. 6-е, доп. и перер. – Ростов н/Д: Феникс, 2006. – 352 с.

26. Саак А.Э., Пшеничных Ю.А. Маркетинг в социально-культурном сервисе и туризме. – Санкт-Петербург: Питер Пресс, 2007 – 480 с.
27. Саак А. Э., Якименко, М. В. Менеджмент в индустрии гостеприимства (гостиницы и рестораны), Спб, 2012. – 432 с. 21. Т.А.Фролова Экономика предприятия: конспект лекций. Таганрог: ТРТУ.
28. Сорокина Л. И., Тычинина Н. Ф. Нормативные документы по ресторанному бизнесу: Справочник. М., 2004. – 248 с.
29. Сазонова З.Р. «Современные особенности развития общественного питания» Научная статья из научного журнала «Известия Российского государственного педагогического университета им. А.И. Герцена»
30. Ткаченко Т.І. Гаврилюк С.П. Економіка готельного господарства і туризму туризму: Навч. посібник. – К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2005 – 179 с.
31. Хаммер М. Чемпи Д Реинжиниринг корпорации: манифест революции в бизнесе . – С. 2000.
32. Щербаков А. И. Совокупная производительность труда и основы её государственного регулирования. Монография. М. – М.: Издательство РАГС. – 2004.- С. 381.
33. Яковлев Г.А. Экономика и статистика туризма. М.: РДЛ, 2005 – 368 с.
34. Аннотация «Маркетинговое исследование и анализ российского рынка общественного питания в демократичном сегменте».Электронный ресурс. Режим доступа
[\[http://www.marketbaza.ru/product896/product_info.html\]](http://www.marketbaza.ru/product896/product_info.html)
35. Аннотации «Рынок общественного питания Москвы 2007-2011»,
 электронный ресурс .режим доступа <http://marketing.unipack.ru/323/>

